

Website: www.rotterdam.nl

Van: Madelief Smulders

Telefoon: 14 010

E-mail: bbo@rotterdam.nl

Ons kenmerk: M2305-28 - 23bo004757

Onderwerp: Reeks explosies bij panden

Datum: 3 mei 2023

Aan de commissie
Bestuur, Organisatie, Financiën en Veiligheid

Op welke gronden deze brief/Waarom nu voorgelegd:

De afgelopen weken hebben er meerdere explosies plaatsgevonden bij woningen en andere panden in de stad. Ik begrijp dat dit tot bezorgdheid leidt onder bewoners. Ik wil u laten weten dat wij deze situatie zeer serieus nemen en er samen met politie en OM alles aan doen om de veiligheid in onze stad te waarborgen. Met deze brief informeer ik u over de inspanningen van gemeente, politie en justitie om dit soort incidenten te voorkomen, de daders aan te pakken en bewoners te beschermen.

Raadslid Coenradie (Leefbaar Rotterdam) stelde op 26 april schriftelijke vragen over de explosies aan de Crooswijkseweg. Deze vragen zal ik via de reguliere weg beantwoorden. U zult in deze brief een deel van de antwoorden teruglezen.

Relatie met coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

- Veiligheidskoers 2023-2027

Toelichting

Het aantal incidenten met extreem geweld in Rotterdam vertoont in de politiecijfers een stijgende trend. Ook het aantal explosies neemt toe. Dit geldt voor zowel het absolute aantal explosies als het aandeel van explosies binnen de groep incidenten van excessief geweld.

Van 1 januari tot 30 april 2023 hebben in Rotterdam 54 incidenten met excessief geweld plaatsgevonden. Bij 37 incidenten betrof het explosies en bij 17 incidenten beschietingen. Van de 37 explosies waren 36 explosies gericht op een pand waarvan 29 op een woning. Van de 17 beschietingen waren er 4 gericht op een pand waarvan 1 op een woning. Het aantal explosies in Rotterdam nadert hiermee nu al het totaal aantal explosies van vorig jaar. In 2022 bedroeg het totaal aantal explosies 41.

Sluiting panden

Bij incidenten die gericht zijn op panden kan het noodzakelijk zijn om het pand tijdelijk te sluiten. In 2023 is dat 18 keer gebeurd.

Aantal sluitingen na explosie of beschieting gericht op een pand

Woning	14
Winkel	2
Horeca/coffeeshop	2

Gebieden

Charlois	1
IJsselmonde	3
Feijenoord	6
Delfshaven	2
Stadscentrum	2
Prins Alexander	1
Kralingen-Crooswijk	3

Het sluiten van een pand is een middel om de openbare orde te herstellen. Als het een woning betreft, gebruik ik hiervoor de noodbevoegdheden uit de Gemeentewet. Al langer pleit ik voor een wetswijziging die het mogelijk maakt om op grond van artikel 174a van de Gemeentewet woningen te sluiten bij dreiging van buitenaf. Een voorstel daartoe ligt nu bij de Tweede Kamer; samen met mijn collega's uit de G4 benadruk ik het belang ervan bij Kamerleden.

Een piek in het aantal incidenten rondom woningen kwam in de afgelopen twee jaar vaker voor (21bb10554 en 22bb004928). Een dergelijke piek kan erop wijzen dat incidenten met elkaar te maken hebben.

Opsporing en vervolging

De afgelopen week waren er meerdere explosies in Crooswijk en het Oude Westen. Deze incidenten zijn echter zo recent dat er nog geen mededeling gedaan kan worden over eventuele verbanden tussen de incidenten. De politie heeft naar aanleiding van de recente incidenten het rechercheteam versterkt. Het Team Explosieven Veiligheid en de forensische opsporing ondersteunen de recherche daarbij.

Voor de recente reeks van explosies heeft de politie in de afgelopen twee weken vijf personen aangehouden. Meerdere aanhoudingen worden verwacht. Tot 3 mei werden in Rotterdam 33 verdachten aangehouden voor de extreem geweld-incidenten van 2023. Negentien daarvan wonen in Rotterdam. Acht van de 33 verdachten waren jonger dan 18 jaar, waarbij eventuele minderjarigen die bij pogingen werden aangehouden niet zijn meegerekend. In Crooswijk is ook een explosie voorkomen. Hierbij zijn twee minderjarige verdachten aangehouden. Hun jonge leeftijd baart ons zorgen.

Op verschillende plaatsen in de stad heeft de politie de beveiliging verhoogd. De aanwezigheid van politiemedewerkers, zowel overdag als 's nachts, is in Crooswijk sterk verhoogd. Ook Stadsbeheer zal nadrukkelijker aanwezig zijn in de wijk.

Over de motieven achter de recente explosies kan in het belang van het onderzoek nog niet veel gedeeld worden.

Uit eerder onderzoek naar vergelijkbare incidenten komt naar voren dat de beoogde doelwitten regelmatig een directe of indirecte link hebben met de handel in verdovende middelen en/of andere criminele activiteiten en dat er samenhang is tussen de verschillende aanslagen. Het plaatsen van een explosief of het beschieten van een woning kan een signaal zijn om het beoogde doelwit te dwingen actie te ondernemen, bijvoorbeeld het betalen van een schuld of het leveren van verdovende middelen. Als explosief wordt vaak een cobra gebruikt. Dit gebeurde tenminste veertien maal. Daarnaast is er één keer een granaat gebruikt en drie keer een explosief met draad en batterij. Politie en OM proberen de opdrachtgevers in beeld te krijgen, zeker als het gaat om verdachten zo jong als de personen die in Crooswijk zijn aangehouden.

Impact op bewoners

Incidenten met excessief geweld hebben grote impact op de omwonenden, vooral in buurten waar meerdere incidenten kort na elkaar plaatsvinden. In Crooswijk zijn twee avonden georganiseerd voor de bewoners van de betrokken portieken om informatie te verschaffen en vragen zoveel mogelijk te beantwoorden. Na de explosie bij de toko aan de Crooswijkseweg is een bewonersbrief verspreid onder alle bewoners om hen te informeren over de extra inzet van de politie en over slachtofferhulp. De brief bevat ook een oproep om verdachte zaken (anoniem) te melden bij politie. Ook is er vanuit de gemeente extra aanwezigheid in het gebied in het kader van zichtbaarheid en aanspreekbaarheid. De Wijkhub Crooswijk wordt gebruikt voor een laagdrempelige inloop voor bewoners en ondernemers. Verder is er een mobiele toezichtpost van Stadsbeheer ingezet. Aanvullend op de opschaling door politie en Handhaving zullen pleinstewards in de avond en het begin van de nacht aanwezig zijn. Er is slachtofferhulp aangeboden.

Ook in het Oude Westen staat de gemeente in nauw contact met de bewoners. Mocht er behoefte aan zijn, dan wordt ook daar een bewonersavond georganiseerd.

Voorkomen van incidenten

Zowel in Crooswijk als het Oude Westen wordt nu preventief gefouilleerd om zoveel mogelijk wapens en explosieven te onderscheppen. Daarnaast zetten gemeente, politie, OM en samen met ketenpartners de Group Violence Intervention (GVI) in. Recent heb ik u geïnformeerd over de stand van zaken (23bb002596). Deze interventie is gericht op het stoppen van het meest excessieve groepsgeweld door jongeren. Explosies worden meegenomen in de analyse die op dit moment wordt uitgevoerd door de politie en het OM binnen de GVI. Wanneer deze incidenten vallen binnen de criteria van de doelgroep van de GVI, zullen deze meegenomen worden in de interventie. Hierbij geldt dat het strafrechtelijk proces leidend is.

De politie en het OM werken daarnaast aan een informatiepositie om geweldsincidenten te voorkomen. Opsporingsinformatie over netwerken en lopende conflicten wordt gebruikt om vroegtijdig in te grijpen. Justitie maakt daarbij ook gebruik van een tipgeldregeling voor vuurwapens. Deze onderzoeken zijn echter niet eenvoudig en worden bemoeilijkt door een stelselmatige zwijgcultuur onder de verdachten en de doelwitten.

De Rotterdamse politie-eenheid en het Openbaar Ministerie zijn echter vastberaden om de lopende zaken op te lossen. Met de aanwezigheid van politiemedewerkers op alle uren van de dag, met boa's van Toezicht en Handhaving en met de inzet van camera's werken wij gezamenlijk aan de veiligheid van de stad. Ook de rol van bewoners is daarbij van onschatbare waarde. Nogmaals benadruk ik het belang van het (anoniem) melden van verdachte zaken bij de politie. Deze informatie kan van cruciaal belang zijn om verdachten op het spoor te komen en verdere ellende te voorkomen.

Met vriendelijke groet,

A. Aboutaleb
Burgemeester